

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

Κυριακή 25 Σεπτεμβρίου 2011

ΚΕΙΜΕΝΟ

«Διά βίου εκπαίδευση»

[1] Σήμερα δεν έχει τόσο αξία η γνώση αυτή καθαυτή, αφού εξελίσσεται με ταχύτατο ρυθμό και παλιώνει προτού γίνει κτήμα των πολλών. Πολύ μεγαλύτερη αξία έχει η πρόσβαση στη γνώση, η οποία προϋποθέτει προσαρμοστική ικανότητα και ευελιξία, ιδιαίτερα των νέων ατόμων, στις διαμορφούμενες νέες επιστημονικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτιστικές συνθήκες. Για να γίνει όμως αυτό, χρειάζεται να καλλιεργηθεί η κριτική σκέψη των μαθητών, που αποτελεί και έναν από τους βασικότερους στόχους της νέας εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης. Η κυριαρχία των νέων τεχνολογιών, με τις συνακόλουθες οικονομικές και άλλες επιπτώσεις, θα επιφέρει ουσιαστικές αλλαγές στις εργασιακές συνθήκες και στην επαγγελματική αποκατάσταση, η οποία δεν θα έχει πια στατικό αλλά δυναμικό χαρακτήρα. Προβλέπεται ότι η πλειονότητα των σημερινών νέων θα χρειαστεί τα επόμενα χρόνια να αλλάξει πολλές φορές επάγγελμα, πράγμα που σημαίνει ότι η λήψη ενός πτυχίου δεν αποτελεί πια ικανό εφόδιο για την ανεύρεση εργασίας, γεγονός το οποίο θα δημιουργήσει κοινωνικές εντάσεις.

[2] Μια άλλη εξίσου σημαντική πρόκληση είναι με ποιον τρόπο θα διαφυλαχθούν τα ιδανικά της ειρήνης, της ελευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Η απάντηση είναι κατάλληλη αγωγή και παιδεία. Το ίδιο ισχύει και για τα ηθικά διλήμματα που θέτει η ασύλληπτη επιστημονική πρόοδος (κλωνοποίηση, παραγωγή ανθρώπινων εμβρύων, μεταλλαγμένα προϊόντα, οικολογικές καταστροφές κ.α.). Η μετάβαση από την τοπική κοινωνία στην παγκόσμια κοινωνία προϋποθέτει γλωσσομάθεια, ανοχή στη διαφορετικότητα και στον πολυπολιτισμό, πνεύμα συνεργασίας και συναδέλφωσης στο «παγκόσμιο χωριό» στο οποίο έχει μεταβληθεί ο πλανήτης μας. Το κράτος

προσέφερε ως τώρα εκπαίδευση και λιγότερο παιδεία. Η ευρύτερη καλλιέργεια είναι προσωπική κατάκτηση και απαιτεί θυσίες. Η διά βίου εκπαίδευση και κατάρτιση μετατοπίζει το κέντρο βάρους από το κράτος στο άτομο, το οποίο οφείλει να έρθει σε επαφή με πολλούς τομείς γνώσεις σε διάφορες μορφές της.

[3] Η αισιοδοξία για την πορεία του κόσμου κατά την τρίτη χιλιετία μπορεί να προκύψει από τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου και της αποστολής της εκπαίδευσης. Το παλιό μοντέλο, που ισχύει ακόμα στην Ελλάδα, και το οποίο στηρίζεται σε ποσοτικά κριτήρια (συσσώρευση γνώσεων), πρέπει να αντικατασταθεί από ποιοτικά κριτήρια. Η απλή παροχή γνώσεων δεν ωφελεί πια. Οι μαθητές και οι φοιτητές, όπως κάθε άνθρωπος, πρέπει να μάθουν να αξιοποιούν τις ευκαιρίες για μάθηση που τους δίνονται σε όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

[4] Στην έκθεση της Διεθνούς Επιτροπής της UNESCO για την εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα τονίζεται ότι η διά βίου εκπαίδευση πρέπει να στηρίζεται στους παρακάτω τέσσερις πυλώνες που αποτελούν διαφορετικά είδη μάθησης: **1.** Μαθαίνω πώς να αποκτώ τη γνώση, συνδυάζοντας ικανοποιητικά μια ευρύτατη γενική παιδεία με τη δυνατότητα εμβάθυνσης σε ορισμένα θέματα. **2.** Μαθαίνω να ενεργώ με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποκτώ όχι μόνο επαγγελματική κατάρτιση αλλά και γενικότερα την δυνατότητα να αντιμετωπίζω διάφορες καταστάσεις και να εργάζομαι αρμονικά σε ομάδες. **3.** Μαθαίνω να συμβιώνω, κατανοώντας τους άλλους και έχοντας επίγνωση των κοινωνικών αλληλεξαρτήσεων, συμβάλλοντας στην πραγματοποίηση κοινών δράσεων και στη διευθέτηση των συγκρούσεων, με σεβασμό στις αξίες του πλουραλισμού, της αμοιβαίας κατανόησης και της ειρήνης. **4.** Μαθαίνω να ζω με τέτοιο τρόπο, ώστε να αναπτύσσω την προσωπικότητά μου και να μπορώ να ενεργώ με μεγαλύτερη αυτονομία και περισσότερη κρίση και προσωπική υπευθυνότητα. Για το λόγο αυτό η εκπαίδευση δεν πρέπει να παραμελεί την ανάπτυξη των ατομικών δυνατοτήτων, τη μνήμη, τη λογική κρίση, την αίσθηση του ωραίου, τις φυσικές ικανότητες του ατόμου και τη δεξιότητα της επικοινωνίας, με παράλληλη ευαισθησία στη χρήση της μητρικής γλώσσας.

Άρθρο της Ελένης Στεφάνου από τον ημερήσιο τύπο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να συντάξετε την περίληψη του κειμένου σε 110-130 λέξεις.

25 μονάδες

B.1. «Το παλιό μοντέλο, που ισχύει ακόμα στην Ελλάδα, και το οποία στηρίζεται σε ποσοτικά κριτήρια (συσώρευση γνώσεων), πρέπει να αντικατασταθεί από ποιοτικά κριτήρια. Η απλή παροχή γνώσεων δεν ωφελεί πια». Να σχολιάσετε την άποψη της αρθρογράφου σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων.

15 μονάδες

B.2. Να σχηματίσετε από μία περίοδο λόγου με τις λέξεις: **ουσιαστικές, συσώρευση, παραδοσιακό, παραμελεί, δεξιότητα, μητρικής.**

10 μονάδες

B.3. Ποιοι τρόποι και μέσα πειθούς χρησιμοποιούνται στην παράγραφο [1];

6 μονάδες

B.4. Να εντοπίσετε δύο διαφορετικά είδη τεκμηρίων στην παράγραφο [2].

4 μονάδες

Γ. Σε ημερίδα που διοργανώνει το σχολείο σας με θέμα «το μέλλον της εκπαίδευσης» αναλαμβάνετε ως εκπρόσωπος του σχολείου σας να εκφωνήσετε ομιλία όπου θα εξηγήτε τη σημασία της «διά βίου» παιδείας στη σημερινή εποχή και θα προτείνετε τρόπους με τους οποίους η «διά βίου» παιδεία μπορεί να υλοποιηθεί (500-600 λέξεις).

40 μονάδες

Καλή επιτυχία!!!